

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

PROTOCOL DE DOL DE CIUTAT EN CAS DE FEMINICIDIS AL MUNICIPI DE LLEIDA

I. PRESENTACIÓ

Aquest document és el resultat del treball realitzat des del Consell Municipal de les Dones i l'Àmbit de Feminismes de la Regidoria d'Educació, Cooperació, Drets Civils i Feminismes de l'Ajuntament de Lleida amb l'objectiu d'estructurar la resposta ciutadana de condemna i rebuig als feminicidis que es puguin produir al municipi de Lleida.

La primera premissa és desitjar que no calgui fer ús d'aquest protocol de dol perquè hem tingut la capacitat, com a societat i com a entitats i institucions, de treballar activament per evitar les violències masclistes en totes les seves formes i intensitats. Malauradament, som conscients que ens cal avançar en la prevenció d'aquestes violències i en la reparació dels danys que ocasionen. Part d'aquesta feina també consisteix a manifestar públicament el rebuig contra les violències masclistes, molt especialment quan aquestes tenen com a resultat la violència més extrema com és la pèrdua de vides de dones i infants.

Les entitats de dones de Lleida impulsores d'aquest protocol, des del Consell Municipal de les Dones, molt especialment des de la Comissió Permanent i Grup de Violència, i l'Ajuntament de Lleida condemnem la violència masclista en totes les seves manifestacions i expressem la voluntat de treballar de manera coordinada i corresponsable amb les institucions, agents socials i ciutadania per construir una ciutat lliure de violències masclistes.

Aquest protocol té la voluntat de definir un procediment ordenat i efectiu de dol de ciutat que permeti l'expressió pública del rebuig institucional i de la ciutadania davant dels feminicidis que puguin ocórrer en el nostre municipi.

II. OBJECTIUS

1. Expressar públicament el rebuig a les violències masclistes, la condemna dels feminicidis que tinguin lloc al municipi de Lleida i la solidaritat amb les dones que en són víctimes i amb el seu entorn relacional directe.
2. Facilitar eines per tal que la ciutadania i les seves organitzacions, així com les institucions i empresariat puguin expressar públicament el seu condol i sumar-se als actes de rebuig a aquesta mena de violència.
3. Fer més efectiva la transversalitat de gènere dins de l'àmbit municipal amb la implicació de les diferents regidories i serveis en aquesta acció.
4. Sistematitzar les actuacions i valorar-ne resultat.

III. ELS FEMINICIDIS. DEFINICIONS. MARC NORMATIU

Els feminicidis són la forma més extrema de violència contra les dones i no es poden entendre de manera aïllada, formen part d'aquesta de la violència estructural contra les dones en el context del patriarcat.

Entenem per feminicidis els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió exercida cap a la dona (Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, modificada per Llei17/2020, del 22 de desembre).

El *Protocol d'Actuació davant dels Feminicidis* de la Generalitat de Catalunya (9: 2021) estableix que s'han de considerar subjectes de feminicidis dones, nenes, nens i adolescents víctimes de violència masclista. Així mateix, es considera **femicidi vinculat** aquell que "comprèn la mort violenta d'una persona propera a una dona en situació de violència masclista per a castigar o destruir psíquicament a aquesta última". En aquestes situacions hem de tenir en compte aquelles morts provocades als fills i filles, com és el cas de la violència vicària, així com les morts a parelles, familiars o altres persones amb vincle directe amb la dona a qui es vol fer mal. Segons recull la Llei 5/2008, modificada per la Llei 17/2020 abans citada i el mateix protocol, els feminicidis es poden donar en els següents àmbits:

Femicidi en l'àmbit de la parella

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.

Femicidi en l'àmbit familiar

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona i els menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar.

Femicidi en l'àmbit laboral

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona, que es poden produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina.

Femicidi en l'àmbit digital

Les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona a les xarxes de comunicació digitals, a través de pràctiques, com el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmnia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.

Femicidi en l'àmbit institucional

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona, que es produeixen per negligència, actes u omissions deliberades d'agents públics.

Femicidi en l'àmbit social o comunitari

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona, en un context en el qual es comprovin algunes de les manifestacions de violència previstes en l'article 5. quart de la Llei 5/2008, *del dret de les dones a erradicar la violència masclista*, modificada per la Llei 17/2020 del 22 de desembre.

Femicidi en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona, en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació i les xarxes socials.

Femicidi en l'àmbit educatiu

Els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona, en l'entorn educatiu, entre els membres de la comunitat educativa.

IV. ACTUACIONS

TIPUS D'ACTUACIO	Departament responsable	ACCIÓ
normativa	Alcaldia / Feminismes	Nº1 Decret de dol (3 dies de dol, 1 de dol oficial i els 2 següents que es farà un minut de silenci a tots els actes municipals)
carta alcalde/alcaldeessa	Alcaldia	Nº2 Carta de condol a la família directa
símbols	Protocol	Nº3 Bandera de la ciutat: posar-hi un crespó negre i la bandera a mig pal en senyal de dol
símbols	Protocol/Mobilitat/ Feminismes	Nº4 Instal·lar als autobusos de la ciutat les banderes amb un crespó negre (durant els dies de dol que s'hagin decretat)
símbols	Protocol	Nº5 Il·luminar la Seu Vella, Paeria + ponts de color lila els dies dol (3 dies)
comunicat actes a realitzar	Comunicació	Nº6 Comunicar, a través de la pàgina web de l'Ajuntament i de les seves xarxes socials, les convocatòries dels actes que es realitzin
visualització digital a xarxes pròpies	Comunicació	Nº7 Crespó negre a les xarxes socials municipals
visualització mitjans de comunicació locals	Comunicació	Nº8 Sol·licitar als mitjans de comunicació locals que publiquin a la portada dels diaris en paper i dels diaris digitals el crespó negre amb el text « Lleida de dol per violència masclista. Ni una més » i els <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies .
Elaboració i distribució digital	Comunicació (el cartell s'elaborarà amb el suport de Feminismes)	Nº9 Elaborar un cartell amb text "Lleida de dol per violència masclista, ni una més" amb els <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies . Nº10 Facilitar en format descarregable per imprimir i difondre per xarxes (adaptat al format de cada xarxa) el cartell amb el crespó negre i el text "Lleida de dol per violència masclista. Ni una més" amb els dos <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies .

TIPUS D'ACTUACIO	Departament responsable	ACCIÓ
nota de premsa	Comunicació	Nº11 Nota de premsa de condol i rebuig ciutadà. Sempre amb el mateix text
nota de premsa	Comunicació	Nº12 Nota de premsa d'agraïment a la ciutadania per les mostres de solidaritat i de rebuig a les violències masclistes
visualització digital externa	Comunicació Participació	Nº13 Facilitar a les entitats, comerços i equipaments de la ciutat un banner amb el mateix crespó i el text, per tal que el publiquin a les seves webs i xarxes socials, juntament amb la convocatòria dels actes que s'organitzin, amb el text "Lleida de dol per violència masclista. Ni una més" amb els dos <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies
declaració institucional al Ple	Alcaldia / Feminismes	Nº14 Declaració institucional al Ple més proper a la data de l'assassinat (el text sempre serà el mateix).
Actes: minut de silenci	Alcaldia/Protocol/Feminismes/ Comunicació/Totes les regidories	Nº15 Convocar un minut de silenci a les 12 h davant de cada edifici municipal quan se'n tingui coneixement
Actes: minut de silenci	Alcaldia /Protocol / totes les regidories	Nº16 Fer un minut de silenci i llegir un manifest abans de qualsevol acte que organitzi l'Ajuntament o les entitats de la ciutat (el manifest sempre ha de ser el mateix). El dia oficial de dos i els dos següents
Actes: concentració ciutadana	Alcaldia/Protocol	Nº17 Femicidi confirmat: L'Ajuntament convoca concentració de rebuig a l'endemà a les 19 h a la Plaça Paeria. Lectura del manifest consensuat elaborat pel Consell Municipal de les Dones Femicidi no confirmat:, convida la ciutadania a unir-se als actes de rebuig que organitzin Marea Lila i altres plataformes ciutadanes.
Invitació	Comunicació Participació	Nº18 Convidar les associacions de comerciants i patronals que se sumin al minut de silenci que es realitzarà a la ciutat i facilitin la participació del seu personal, concentrant-se a l'entrada dels comerços, oficines, despatxos, fàbriques o altres instal·lacions.

V. ACTUACIONS EN CAS DE FEMINICIDIS FORA DEL MUNICIPI DE LLEIDA

L'Ajuntament de Lleida posarà la bandera de la ciutat a mig pal 24 h quan tingui coneixement d'un feminicidi ocorregut a qualsevol municipi de l'Estat espanyol. Si el feminicidi es produeix en comarques lleidatanes, més a més enviarà a l'ajuntament del municipi on succeeixi una carta d'adhesió al dol.

VI. SEGUIMENT

El seguiment de l'aplicació d'aquest protocol es realitzarà des de l'Àmbit de Feminismes de la Regidoria d'Educació, Cooperació, Drets Civils i Feminismes. A tal efecte s'elaborarà un informe anual de les accions realitzades per cada servei/regidoria.

Departament responsable	Nº	ACCIÓ	Indicadors de seguiment
Alcaldia / Feminismes	1	Decret de dol (3 dies de dol, 1 de dol oficial i els 2 següents que es farà un minut de silenci a tots els actes municipals)	Decret aprovat
Alcaldia	2	Carta de condol a la família directa	Evidència de la tramesa de la carta
Protocol	3	Bandera de la ciutat: posar-hi un crespó negre i la bandera a mig pal en senyal de dol	Prova visual de l'acció
Protocol/Mobilitat/ Feminismes	4	Instal·lar als autobusos de la ciutat les banderes amb un crespó negre (durant els dies de dol que s'hagin decretat)	Prova visual de l'acció
Protocol	5	Il·luminar la Seu Vella, Paeria + ponts de color lila els dies dol (3 dies)	Prova visual de l'acció
Comunicació	6	comunicar, a través de la pàgina web de l'Ajuntament i de les seves xarxes socials, les convocatòries dels actes que es realitzin	Captura de pantalla de la publicació a la web municipal Nº visualitzacions web i xarxes socials

Departament responsable	Nº	ACCIÓ	Indicadors de seguiment
Comunicació	7	Crespó negre a les xarxes socials municipals	Captura de pantalla de la web,
Comunicació	8	Sol·licitar als mitjans de comunicació locals que publiquin a la portada dels diaris en paper i dels diaris digitals el crespó negre amb el text « Lleida de dol per violència masclista. Ni una més » i els <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies .	Evidència electrònica de la petició a mitjans Evidència visual publicació mitjans locals
Comunicació / Feminismes	9	Elaborar un cartell amb text " Lleida de dol per violència masclista, ni una més" amb els <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies .	Evidència del cartell realitzat
Comunicació	10	Facilitar en format descarregable per imprimir i difondre per xarxes (adaptat al format de cada xarxa) el cartell amb el crespó negre i el text "Lleida de dol per violència masclista. Ni una més" amb els dos <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies .	Ruta de descàrrega del cartell a la web municipal Nº de visualitzacions i descàrregues
Comunicació	11	Nota de premsa de condol i rebuig ciutadà. Sempre amb el mateix text	Còpia de la pàgina on s'ha publicat
Comunicació	12	Nota de premsa d'agraïment a la ciutadania per les mostres de solidaritat i de rebuig a les violències masclistes	Còpia de la pàgina on s'ha publicat

Departament responsable	Nº	ACCIÓ	Indicadors de seguiment
Comunicació / Participació	13	Facilitar a les entitats, comerços i equipaments de la ciutat un banner amb el mateix crespó i el text, per tal que el publiquin a les seves webs i xarxes socials, juntament amb la convocatòria dels actes que s'organitzin, amb el text "Lleida de dol per violència masclista. Ni una més" amb els dos <i>hashtags</i> #lleidadedol i #prouviolencies	Correu electrònic a les entitats, comerços i equipaments informant de l'acció i de la ruta de descàrrega Ruta de descàrrega Nº de visualitzacions i descàrregues
Alcaldia / Feminismes	14	Declaració institucional al Ple més proper a la data de l'assassinat (el text sempre serà el mateix).	Acta del Ple
Alcaldia/Protocol/Feminismes/ Comunicació/Totes les regidories	15	Convocar un minut de silenci a les 12 h davant de cada edifici municipal quan se'n tingui coneixement	Evidència del correu enviat i publicació a l'Àgora de la convocatòria
Alcaldia /Protocol / totes les regidories	16	Fer un minut de silenci i llegir un manifest abans de qualsevol acte que organitzi l'Ajuntament o les entitats de la ciutat (el manifest sempre ha de ser el mateix). El dia oficial de dol i els dos següents	Checklist dels actes dels 3 dies en els quals s'ha fet el minut de silenci (agendes regidores i regidors, alcalde/alcaldessa)
Alcaldia/Protocol	17	Feminicidi confirmat: L'Ajuntament convoca concentració de rebuig a l'endemà a les 19 h a la Plaça Paeria. Lectura del manifest consensuat elaborat pel Consell Municipal de les Dones Feminicidi no confirmat: convida la ciutadania a unir-se als actes de rebuig que organitzin Marea Lila i altres plataformes ciutadanes.	Nota de premsa de la convocatòria publicada a la web de notícies de Paeria

Departament responsable	Nº	ACCIÓ	Indicadors de seguiment
Comunicació Participació	18	Convidar les associacions de comerciants i patronals que se sumin al minut de silenci que es realitzarà a la ciutat i facilitin la participació del seu personal, concentrant-se a l'entrada dels comerços, oficines, despatxos, fàbriques o altres instal·lacions.	Evidència del correu enviat a associacions de comerciants i patronals
Alcaldia	19	Enviar a l'ajuntament del municipi de les comarques lleidatanes on es produeixi un feminicidi, una carta d'adhesió al dol	Evidència de la carta enviada

VII. APROVACIÓ I VIGÈNCIA

La vigència d'aquest protocol serà efectiva des de la seva aprovació. El protocol es podrà modificar per introduir millores, així com adaptacions normatives. El Consell Municipal de les Dones podrà, així mateix, instar la seva modificació.